

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Evy Pechové a soudkyň Mgr. Michaely Bejčkové a Mgr. Aleny Krýlové v právní věci žalobce: Outulný, a. s., se sídlem Bohunická 133/50, 619 00 Brno-Horní Heršpice, zastoupeného JUDr. Ing. Martinem Florou, advokátem se sídlem Lidická 57, 602 00 Brno, proti žalovanému Ministerstvu životního prostředí, se sídlem Vršovická 65, 100 10 Praha 10, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 8. 2009, č. j. 5593/560/09 51727/ENV/09, sp. zn. OV 34/2009,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Rozhodnutím ze dne 13. 5. 2009 uložila Česká inspekce životního prostředí, oblastní inspektorát Brno, žalobci pokutu v souhrnné výši 55 000 Kč za to, že v souvislosti s mytím vozidel ve svém areálu v Náměšti nad Oslavou na ulici Ocmanická 989 odebíral povrchovou vodu z rybníka Rathan bez povolení vodoprávního úřadu a že z tohoto areálu vypouštěl odpadní vody do odpadu z rybníka Rathan a do vod podzemních (vsaku) bez povolení vodoprávního úřadu. Tím porušil § 8 odst. 1 písm. a) bod 1 a písm. c) zákona č. 254/2001 Sb., o vodách (vodní zákon). Inspekce uvedla, že kontrola u žalobce proběhla v souladu se zákonem, zákon nestanoví povinnost předchozího ohlášení kontroly, ovšem v tomto případě byla kontrola předem telefonicky ohlášena. Dopis zaslaný Městskému úřadu v Náměšti nad Oslavou dne 14. 4. 2004 není pokračujícím povolením k odběru povrchové vody ani k vypouštění odpadních vod. Stal-li se žalobce nástupnickou organizací v prostorách bývalé provozovny společnosti Česká automobilová doprava, a. s., měl sám požádat o potřebná povolení. Je možné, že pracovník městského úřadu žalobci sdělil, že žalobce může využívat

předchozí povolení udělená právnímu předchůdci a že není třeba povolení nových; poukazem na tuto ústně sdělenou informaci se však nelze vyhnout odpovědnosti za správní delikt. Akceptovat v tomto případě žalobcovu dobrou víru by bylo v rozporu s principem, podle něž neznalost zákona neomlouvá; inspekce však k této okolnosti přihlédla při stanovení výše pokuty. Pro zastavení řízení a upuštění od pokuty (§ 125 vodního zákona), jehož se žalobce domáhal, přitom nebyly splněny zákonné podmínky.

Žalovaný rozhodnutím ze dne 13. 8. 2009 zamítl žalobcovo odvolání proti rozhodnutí vydanému v prvním stupni a toto rozhodnutí potvrdil, přičemž se ztotožnil se všemi závěry inspekce. K otázce zániku platnosti oprávnění ze zákona dodal, že v průběhu roku 2007 proběhla ve sdělovacích prostředcích velmi rozsáhlá informační kampaň, která upozorňovala právě na nutnost obstarat si nová povolení k nakládání s vodami. Zvrátit zjištěný skutkový stav nemohl svou svědeckou výpovědí ani žalobcův pracovník T. H., proto jej inspekce nevyslechla. Při stanovení výše pokuty hovořila ve prospěch žalobce skutečnost, že ihned po kontrole požádal o nová povolení k nakládání s vodami a provedl veškerá opatření, která inspekce navrhla v protokolu o kontrole; proto také byla pokuta za nedovolené vypouštění odpadních vod stanovena pouze ve výši 50 000 Kč. Postup podle § 125 vodního zákona je výjimečný a účastník na něj nemá automaticky nárok. U pokuty za nedovolený odběr vod nelze uložit pokutu nižší než 5000 Kč. Co se týče odpadních vod, jejich objem byl malý, ale byl v nich zjištěn i obsah ropných látek a dále se v blízkosti 800 metrů nacházejí využívané objekty podzemních vod.

Žalobce v žalobě proti rozhodnutí žalovaného uvedl, že od počátku kontroly zdůrazňoval, že nakládá s vodami v rozsahu, který byl povolen jeho právním předchůdcům v areálu, a že o tom dne 14. 4. 2004 informoval vodoprávní úřad. V průběhu řízení ve věci správních deliktů požádal žalobce o nová povolení pro nakládání s vodami, a tato povolení (stejněho obsahu jako povolení původní) obdržel. Pokud se tedy dopustil nějakého pochybení, šlo o pochybení ryze administrativní povahy a nedošlo k žádnému zásahu do životního prostředí. Správní orgány poukazyvaly na to, že zákon č. 20/2004 Sb. paušálně zrušil platnost všech stávajících povolení k nakládání s vodami vydaných do 31. 12. 2001; je však nepřipustné, aby v takové situaci, kdy žalobce jako adresát těchto aktů není o jejich zrušení informován, mu byla uložena sankce, místo aby byl poučen a případně mu bylo uloženo opatření k nápravě. Taková sankce nemůže působit výchovně, naopak posiluje nedůvěru v právo.

Žalobce je nadále přesvědčen, že inspekce byla povinna oznámit mu konání kontroly předem a s dostatečným předstihem. Veřejnoprávní kontrola a udílení sankcí není jediným nástrojem veřejné moci; cílem veřejné správy v oblasti využívání a ochrany vod je vytvářet podmínky pro realizaci obsahu předpisů tzv. vodního práva a úkolem orgánů je působit tak, aby počet případů porušení práva v této oblasti byl co nejmenší. Není tedy závadné, pokud adresáti těchto právních norem odstraní protiprávní stav na základě ohlášení budoucí kontroly ze strany inspekce ještě předtím, než se kontrola uskuteční, neboť tak bude dosaženo cílového stavu – odstranění protiprávnosti. Inspekce sama však zjevně chápe svou roli jinak – cílem je pro ni maximalizace počtu zjištěných porušení právních předpisů, za která bude možno uložit sankci. Kontrola byla záměrně provedena tzv. přepadovým způsobem, aby žalobce nemohl odstranit vytýkaný stav ještě před kontrolou. Žalobce považuje tento přístup za pomýlený; i zde by měl platit princip proporcionality a měl by se uplatnit prostředek mírnější. I při výkonu kontroly by se inspekce měla řídit zásadami činnosti správních orgánů stanovenými v § 2 – 8 správního řádu, zejména pak zásadou podle § 4 odst. 3.

V řízení bylo prokázáno, že žalobce informoval vodoprávní úřad o právním stavu při odběru povrchových vod a vypouštění odpadních vod (viz dopisy ze 14. 4. 2004); úřad s tím byl srozuměn a neupozornil žalobce na jakýkoliv rozpor tohoto stavu s požadavky zákona.

Dnem doručení těchto dopisů (oznámení) tedy žalobce získal obě potřebná povolení; inspekce ovšem tento výklad neuznala. Podle žalobce měl žalovaný při střetu těchto dvou výkladů (vodoprávní úřad x inspekce) postupovat podle principu *in dubio pro libertate* a zvolit výklad, který co nejméně zasahuje do základního práva či svobody (srov. nálezy Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 643/06). Žalovaný se však ani nevyjádřil k žalobcově právní argumentaci, a jeho rozhodnutí je tak v této části nepřezkoumatelné. S ohledem na okolnosti případu byl žalobce v dobré víře, že je k nakládání s vodami oprávněn. Inspekce mu v podstatě vytýká jednání, které vychází z právního názoru jiného (vodoprávního) úřadu. Princip, podle něž neznalost zákona neomlouvá, nelze používat mechanicky (srov. nálezy pléna Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 77/06); s ohledem na další zásady vyjádřené zejména v § 2 – 8 správního řádu (šetření práv nabytých v dobré víře, veřejná správa jako služba veřejnosti, spolupráce správních orgánů) pak lze dospět k závěru, že původce protiprávního jednání by měl být zbaven odpovědnosti za správní delikt.

Správní orgány měly podle žalobce upustit od pokuty ve smyslu § 125 vodního zákona; charakter nepřiměřené tvrdosti [§ 125 odst. 1 písm. c)] má v žalobcově konkrétní situaci pokuta v jakékoli výši [splnění dalších dvou podmínek podle § 125 odst. 1 písm. a) a b) přitom inspekce nezpochybnila]. Žalovaný se však touto námitkou nezabýval, a i v této části je tak jeho rozhodnutí nepřezkoumatelné. I přes závěr, že se tu § 125 vodního zákona neuplatní, mohla inspekce při stanovení výše pokuty přihlídnout ke specifickým okolnostem případu. Zákonná kritéria pro ukládání pokut zhodnotila inspekce buď chybně, nebo vůbec. Poukázala na údajně využívané objekty podzemních vod ve vzdálenosti cca 800 m od žalobcovy provozovny, ovšem neprokázala, že by tyto objekty mohly být byť i jen teoreticky ovlivněny. Inspekce ve prospěch žalobce konstatovala, že oblast se nenachází v chráněném území, význam tohoto kritéria však vzápětí zpochybnila poukazem na to, že odpadní vody byly vypouštěny v rozporu se zákonem (což je ovšem podmínka trestnosti, nikoli přítěžující okolnost). Žalovaný vůbec nepřezkoumal námitku, podle níž nebyla zhodnocena míra překročení podmínek povolení k vypouštění odpadních vod a zejména příčina nedovoleného vypouštění vod. Žalobce odebral v kontrolovaném období povrchovou vodu v objemu 36 m³, což znamená, že vypustil odpadní vodu maximálně o tomtéž objemu. Použití výpočtového vzorce podle § 117 odst. 1 vodního zákona vedlo k výsledku 360 Kč, což představuje 7,2 % minimální sazby pokuty ve výši 5000 Kč – tedy množství naprosto marginální. Není žádný důvod, aby se tyto závěry nemohly uplatnit i ve vztahu k vypouštění odpadních vod.

Rovněž správní orgány při hodnocení trestnosti žalobcova jednání a při stanovení výše pokuty nevzaly v úvahu nestandardní způsob, jakým byla ukončena platnost předchozích povolení (viz přechodné ustanovení čl. II bodu 2 zákona č. 20/2004 Sb.). Žalobci je zřejmé, že správní orgány nemohou zpochybňovat znění zákona, ale měly tuto okolnost promítnout do svého rozhodování a minimalizovat zásah do žalobcovy právní sféry. Žalobce nepovažuje za vhodnou ani zmínku o tom, že k paušálnímu ukončení platnosti individuálních právních aktů došlo již v minulosti na základě § 35 zákona č. 11/1955 Sb., o vodním hospodářství. Tento zákon byl přijat v době nesvobody, a ostatně i paušální odnímání platnosti dříve vydaných oprávnění je typické právě pro totalitní režimy. Žalobce proto navrhl, aby soud zrušil napadené rozhodnutí a vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě setrval na svých závěrech. Zabýval se pojmem objektivní odpovědnosti, jejímž smyslem je zjednodušit postavení správního úřadu při ukládání sankcí právníkům osobám. Prokázat zavinění v situaci, kdy je porušení povinnosti ze strany právníkové osoby často výsledkem činnosti řady jednotlivců, je totiž velmi obtížné. I podle judikatury jde v případě správního deliktu podle § 116 vodního zákona o odpovědnost objektivní, přičemž zákon neupravuje žádné liberační důvody. Pokuty byly podle žalovaného stanoveny v přiměřené výši ve srovnání s obdobnými případy porušení zákona na úseku

ochrany vod; plnily preventivně výchovný charakter, nešlo o pokuty nepřiměřené či likvidační. Postup podle § 125 vodního zákona nebylo vůbec možno použít v případě nedovoleného odběru povrchových vod. Žalovaný proto navrhl zamítnutí žaloby.

Při jednání žalobce zdůraznil, že je absurdní, aby v oblasti veřejného práva byla při porušení práva ihned ukládána sankce – na rozdíl od práva soukromého, kde i podle judikatury Ústavního soudu musí být narušitel nejprve upozorněn na své pochybení. Žalovaný uvedl, že původní povolení se týkalo vypouštění odpadních vod pouze do vod povrchových, nikoli též do vod podzemních; v odpadních vodách, které vypouštěl žalobce, se přitom vyskytovaly i ropné látky a tyto vody měly též značnou solnost. Pokud by žalobce prokázal, že mu úřední osoba poskytla nesprávné informace, mohl by se domáhat náhrady škody způsobené nesprávným úředním postupem. Nešlo pouze o formální pochybení: starší z obou povolení bylo právnímu předchůdci vydáno již v roce 1976, kdy zákon nestanovil tak přísné požadavky. Nově mohou být povolení k vypouštění odpadních vod vydávána maximálně na dobu deseti let.

Ze správního spisu soud zjistil, že dne 7. 10. 1991 vydal Okresní úřad v Třebíči, referát životního prostředí, rozhodnutí, které opravňovalo státní podnik Československá automobilová doprava k odběru povrchových vod v množství 2000 m³/rok, a to bez časového omezení. Rozhodnutím Okresního národního výboru v Třebíči, odboru vodního a lesního hospodářství, ze dne 16. 2. 1976 pak bylo uvedenému státnímu podniku povoleno bez časového omezení vypouštět odpadní vody do odpadu rybníka Rathan v množství max. 0,5 l/s a 8000 m³/rok. Dopisem došlým 14. 4. 2004 žalobce oznámil Městskému úřadu v Náměšti nad Oslavou jako vodoprávnímu úřadu (k rukám p. S.), že je novým uživatelem prostoru bývalého „Trada“ a že bude pokračovat v odběru vody z Rathanu. (Při jednání pak žalobce předložil obdobný dopis adresovaný městskému úřadu, ale neopatřený prezentačním razítkem, který se týkal vypouštění odpadních vod.) Nové rozhodnutí vodoprávního úřadu povolující žalobci odběr povrchové vody z rybníka Rathan bylo vydáno dne 2. 12. 2008.

Žaloba není důvodná.

Pracovníci správního orgánu prvního stupně nijak nepochybili při provádění kontroly. Podle protokolu o kontrolním zjištění ze dne 11. 9. 2008 byl při kontrole přítomen žalobcův zaměstnanec pan T. H. a kontrolní pracovníci se při zahájení kontroly prokázali služebními průkazy. Byl tak naplněn požadavek stanovený v § 12 odst. 2 písm. a) zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, podle něž jsou kontrolní pracovníci povinni oznámit kontrolované osobě zahájení kontroly a předložit pověření k provedení kontroly. Rovněž byl celé kontrole fyzicky přítomen k tomu pověřený žalobcův zaměstnanec, ačkoliv ze zákona výslovně nevyplývá, že kontrolovaná osoba musí být vždy fyzicky přítomna provádění kontroly (její přítomnost nebude žádoucí, pokud hrozí riziko manipulace s objektem kontroly, srov. č. 719/2005 Sb. NSS).

Oporu v zákoně nemá ani žalobcův požadavek, aby mu byl příchod kontrolorů oznámen v předstihu, a on tak mohl uvést své jednání do souladu se zákonem. Je pravda, že udílení sankcí není jediným nástrojem veřejné moci; z tohoto obecně pravdivého tvrzení však neplyne jednotlivým adresátům veřejnoprávních povinností nárok na to, aby právě oni dostali možnost napravit své dosavadní protiprávní jednání a nebyli přitom postiženi žádnou sankcí. Úkolem orgánů v oblasti ochrany vod jistě je působit tak, aby počet porušení zákonných povinností byl co nejmenší; k tomu však neslouží pouze preventivní působení, ale také represe. Postup, který inspekce zvolila v tomto případě, nepovažuje soud za nepřiměřený; kontrola byla ostatně provedena až po tři čtvrtě roce protiprávního jednání, není tu patrná

snaha rychle přistihnout pachatele při krátkodobém porušování povinnosti dříve, než toto porušování ustane.

Žalobce se dovolává zásad správního řízení, zejména § 4 odst. 3 správního řádu, podle nějž správní orgán s dostatečným předstihem uvědomí dotčené osoby o úkonu, který učiní, je-li to potřebné k hájení jejich práv a neohrozí-li to účel úkonu. I u této zásady však platí, že by jejím uplatňováním neměla být zcela popřena sankční pravomoc správního orgánu. Krom toho vodní zákon speciálně upravuje podmínky pro upuštění od pokuty ve svém § 125; z něj je zřejmé, že od pokuty nelze upustit ani v případě, že povinná osoba se dobrovolně přičinila o odstranění následků a k tomu navíc přijala opatření zamezující dalšímu znečišťování nebo ohrožování povrchových nebo podzemních vod, ale musí být splněna i podmínka další – totiž že uložení pokuty by vzhledem k takto přijatým opatřením vedlo k nepřiměřené tvrdosti. Zákon tedy klade na represivní působení větší důraz, než žalobce ve svém výkladu připouští; v zásadě zákon trvá na tom, že pokuta (byť třeba nízká) by měla být uložena i povinné osobě, která spolupracuje, odčiní následky a přijme opatření do budoucna – ledaže by takovou pokutu bylo možno hodnotit jako nepřiměřenou tvrdost.

V řízení bylo prokázáno, že žalobce dne 14. 4. 2004 doručil vodoprávnímu úřadu dopis, v němž oznamoval, že stejně jako jeho právní předchůdce bude pokračovat v odběru povrchové vody. (Doručení obdobného dopisu, který se týkal vypouštění odpadních vod, prokázáno nebylo, protože z kopie předložené žalobcem nebylo zřejmé, zda a kdy byl dopis doručen vodoprávnímu úřadu. Tato otázka ale nebyla pro výsledek soudního řízení rozhodná.) Toto sdělení však nezaložilo žalobci oprávnění k časově neomezenému nakládání s vodami: povolení platilo jen do konce roku 2007, kdy zaniklo ze zákona.

Podle čl. II bodu 2 zákona č. 20/2004 Sb. (kterým byl mj. změněn vodní zákon), platného i účinného od 23. 1. 2004, zaniká platnost povolení k odběru povrchových a podzemních vod (...) a platnost povolení k vypouštění odpadních vod do vod povrchových nebo podzemních, která nabyla právní moci do 31. prosince 2001, nejpozději dnem 1. ledna 2008, pokud nezanikne uplynutím doby, na kterou byla udělena, je-li tato doba kratší. Oprávnění (§ 8 odst. 2 vodního zákona) z takových povolení se nadále považují za oprávněné a mohou nakládat s vodami a vykonávat další práva a povinnosti v rozsahu těchto povolení i po 1. lednu 2008, pokud podali nejpozději dne 1. ledna 2008 žádost o povolení k nakládání s vodami nahrazující dosavadní povolení, a to až do dne právní moci rozhodnutí o takové žádosti.

I platnost obou povolení, která byla vydána žalobcovu právnímu předchůdci, tak zanikla k 1. 1. 2008. Žalobce nemůže popřít platnost zásady, podle níž neznalost zákona neomlouvá, poukazem na informaci, kterou mu po doručení oznámení dne 14. 4. 2004 podal zaměstnanec vodoprávního úřadu a podle níž jsou předaná oznámení dostatečná a žalobce nemusí žádat o nová povolení. Žalobce položil svůj dotaz ústně a též odpověď byla poskytnuta ústně; pro období následujících necelých čtyř let byla také úplná a pravdivá, protože do konce roku 2007 žalobci skutečně svědčilo právo odebírat povrchové vody (případně též právo vypouštět odpadní vody do povrchových vod) v rozsahu výše citovaných povolení z roku 1976 a 1991 a nemusel žádat o povolení nová. Zaměstnanec správního orgánu však nebyl povinen informovat tazatele o tom, jaký osud stihne tehdy platná povolení po čtyřiceti třech měsících od dotazu; ostatně žalobce ani netvrdil, že by se mu od tohoto zaměstnance dostalo ujištění, podle nějž „už nikdy“ nemusí žádat o povolení k nakládání s vodami. Bez ohledu na to, co si žalobcův zaměstnanec a zaměstnanec vodoprávního úřadu řekli v dubnu 2004, bylo tedy povinností žalobce přizpůsobit své chování platným právním normám a do konce roku 2007 požádat o nová povolení.

Neformální komunikace s vodoprávním úřadem nemohla založit žalobci dobrou víru v neomezenou platnost vydaných povolení, a nelze tak uvažovat o tom, že by žalobce z titulu své dobré víry mohl být zproštěn objektivní odpovědnosti za správní delikt. Krom toho samotná dobrá víra založená na subjektivním přesvědčení pachatele není liberačním důvodem (č. 384/2004 Sb. NSS); takovým důvodem by se případně mohla stát až dlouhodobá činnost orgánu veřejné moci, která by takové přesvědčení uchovávala a posilovala (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 4. 2013, č. j. 1 As 188/2012-30) – o ničem takovém však v tomto případě nemůže být řeč. Proto se tu neuplatní ani nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 643/06: v nyní projednávané věci není k dispozici více možných výkladů veřejnoprávní normy, mezi nimiž by bylo možno volit. Naopak výklad přechodného ustanovení zákona č. 20/2004 Sb. vede k jednoznačnému závěru. V této věci nejde ani o střet mezi dvěma protichůdnými výklady různých správních orgánů. Stejně tak se zde neuplatní ani nález pléna Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 77/06, který se týká tzv. legislativních přílepků a právě jen v souvislosti s nimi relativizuje zásadu „neznalost zákona neomlouvá“. Přechodné ustanovení zákona č. 20/2004 Sb. však nebylo do právního řádu vneseno jako tzv. přílepek k věcně nesouvisejícímu zákonu: naopak obsahem zákona č. 20/2004 Sb. byla primárně novelizace vodního zákona (a ve dvou ustanoveních také terminologická novelizace vždy jednoho paragrafu ve dvou dalších zákonech). Právem tak bylo možno očekávat, že se s touto novelizací seznámí každý, kdo nakládá s vodami. V případě přechodného ustanovení čl. II bodu 2 zákona č. 20/2004 Sb. na to měli adresáti právní normy dokonce několik let.

Shodně se žalovaným má soud za to, že ve věci nebyly splněny podmínky pro upuštění od pokuty podle § 125 vodního zákona. Splnění kritéria „nepřiměřené tvrdosti“ nelze posuzovat podle míry, v níž se pachatel subjektivně cítí dotčen výší uložené pokuty (resp. pokutou jako takovou), ale podle objektivního dopadu pokuty na pachatele. (Soudu je z úřední činnosti znám případ, projednávaný u něj pod sp. zn. 11 Ca 238/2009, v níž se správního deliktu dopustila obec, která neoprávněně odebírala vodu pro potřeby svých občanů; uložená pokuta, vypočtená podle množství odebrané vody, přitom představovala třetinu obecního rozpočtu. V takové situaci by tedy bylo na místě uvažovat o upuštění od pokuty.) Žalobce přitom neuvedl, proč konkrétně je pro něj pokuta nepřiměřeně tvrdá – pouze vyjadřoval své přesvědčení o tom, že jakákoli pokuta je v okolnostech jeho případu nespravedlivá. Taková argumentace se ale mívá se smyslem ustanovení § 125.

Žalovaný nepochybil ani při hodnocení kritérií pro výši pokuty. Podle § 118 odst. 2 vodního zákona přihlédne orgán ukládající pokutu (v možném rozmezí 10 000 – 10 000 000 Kč) při stanovení výše pokuty za vypouštění odpadních vod zejména k míře překročení podmínek povolení k vypouštění těchto vod, k míře ovlivnění jakosti povrchových nebo podzemních vod a jejímu lokálnímu rozsahu, ke stupni ochrany dotčeného území (chráněná území) a k příčině nedovoleného vypouštění vod. Žalovaný konstatoval, že objem vypouštěných vod byl malý a nešlo o chráněné území, ovšem tyto vody prosakovaly i do podzemních vod (na to se nevztahovalo ani povolení právního předchůdce) a byly v nich obsaženy i ropné látky, které mohly ohrozit nedaleké (800 m) objekty podzemních vod. Již správní orgán prvního stupně přihlédl k tomu, že žalobce v řízení spolupracoval, odstranil zbytky ropných látek z hladiny v usazovací jímce a začal budovat nový odlučovač ropných látek; rovněž požádal o nové povolení k vypouštění odpadních vod (to mu následně bylo uděleno). Přesto však šlo o dlouhodobé nedovolené jednání. To, jak správní orgán hodnotil kritérium míry překročení podmínek a příčinu nedovoleného vypouštění vod, není explicitně popsáno přímo v pasáži týkající se výše pokuty, nicméně z jiných částí odůvodnění jsou úvahy správního orgánu v tomto směru zřejmé. Žalobce neměl vůbec k dispozici platné povolení k nakládání s vodami: hovořit o „míře překročení“ tedy není zcela namístě, resp. jde o míru stoprocentní. Příčinou nedovoleného vypouštění vod pak byla podle závěrů správního

orgánu žalobcova mylná domněnka, podle níž mu i po 1. 1. 2008 svědčilo oprávnění z povolení vydaných jeho právnímu předchůdci (ačkoli ve skutečnosti tomu tak nebylo a odpovědnost za tento omyl lze přičítat především žalobci samému).

Soud považuje za neobratnou formulaci správního orgánu prvního stupně, který proti sobě postavil pro žalobce příznivou okolnost – totiž že se místo vypouštění nenacházelo v chráněném území – a tvrzení, že ale stejně šlo o nezákonné jednání. Otázka nezákonnosti jednání nepatří ke kritériím pro uložení pokuty; ve fázi ukládání pokuty už musí být tato otázka zodpovězena, neboť nezákonnost jednání je předpokladem pro výrok o vině, nikoli přitěžující okolností při zvažování výše pokuty. Toto pochybení však nemělo vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí; jinak správní orgány postupovaly správně a při stanovení výše pokuty nevybočily z mezí správního uvážení. Pokuta za odběr povrchových vod pak byla stanovena v paušální výši, jak to zákon předepisuje (viz § 117 odst. 4 vodního zákona); nebylo možné zde uložit pokutu nižší, byť žalobce odebral jen malé množství vody. Stejně tak je pro zákonnost napadeného rozhodnutí nevýznamná zmínka o zákonu č. 11/1955 Sb., o vodním hospodářství. Není úkolem soudu hodnotit formulace správních orgánů z ideologického pohledu; to, že se zákonodárce rozhodl zrušit přímo zákonem platnost dříve vydaných oprávnění zákonem, je však mnohem spíše reakcí na stále přísnější požadavky týkající se ochrany vod, resp. nakládání s nimi, než projevem totalitářství.

Žalobce tedy se svými námitkami neuspěl; městský soud proto žalobu zamítl [§ 78 odst. 7 soudního řádu správního (zákon č. 150/2002 Sb.; dále jen „s. ř. s.“)].

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení; žalované pak v řízení o žalobě nevznikly žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s.; kromě obecných náležitostí podání musí kasační stížnost obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů je stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze 13. září 2013

JUDr. Eva Pechová, v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Jana Válková